

Nyomtatott és online sajtó

Kelemen Hunor: az RMDSZ megtartaná eddigi tárcáit

2021. november 9. – MTI, Híradó, Demokrata, Maszol, Vajdaság Ma, Kárpátalja Ma
A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) megtartaná eddigi tárcáit a jobbközép Nemzeti Liberális Párttal (PNL) és a Szociáldemokrata Párttal (PSD) közösen alakítandó nagykoalíciós kormányban - közölte kedden Kelemen Hunor, aki szerint erről egyetértés körvonalazódott a leendő partnerek között. Az RMDSZ elnöke a magyar közmédiának nyilatkozott, miután a három politikai alakulat vezetői első megbeszélésükön megállapodtak a kormányalakítás menetéről. "Nagyjából abban megegyeztünk, hogy az RMDSZ megőrzi tárcáit, mert a matematikai képleten kívül van egy politikai elv is: mi egy nemzeti közösséget képviselünk" - magyarázta Kelemen Hunor, arra utalva, hogy a törvényhozói mandátumok hét százalékkal rendelkező RMDSZ-nek a parlamenti arányok alapján nem járna három miniszteri és egy kormányfőhelyettesi tisztség a 33 százalékkal rendelkező PSD és 25 százalékos PNL mellett egy húsztagú kormányban. A tárgyalóküldöttségek szerdán kezdik meg a közös kormányprogram fejezetenkénti egyeztetését. Az RMDSZ elnöke szerint abban a PSD és PNL vezetői is egyetértettek, hogy a nagykoalíciónak akkor van értelme, ha az alkotmányos reformot is célkitűzései közé emeli. Kelemen Hunor szerint tisztázni kell például, hogy elnöki vagy parlamentáris köztársaság-e Románia.

A vajdasági magyarok jövőre hét szavazáson vehetnek részt

2021. november 9. – MTI, Népszava, Webrádió, Vajdaság Ma, Magyar Szó, Pannon RTV
Öt időpontban hét választáson vehetnek részt a vajdasági magyarok 2022-ben, rendkívüli év lesz a következő esztendő, hiszen ilyenre még nem volt példa - közölte Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke kedden a Szabadkai Magyar Rádió reggeli műsorában. Mint mondta, nagy kihívás lesz a következő év, a magyarországi és a szerbiai választások is egy időben zajlanak majd. Pásztor István kifejtette, két népszavazás is vár a vajdaságiakra, Szerbiában az alkotmánymódosításról, a magyar állampolgársággal rendelkezők pedig a magyar gyermekvédelmi törvényről szavazhatnak. Ezen felül Szerbiában és Magyarországon is parlamenti választást tartanak, a nyugat-balkáni országban továbbá elnökválasztás, belgrádi helyhatósági választás, valamint kisebbségi nemzeti tanácsi választás is lesz. A VMSZ elnöke kiemelte, a kampány ugyan még nem kezdődött el hivatalosan, de ügyis évek óta szinte folyamatos a kampányolás. Mint mondta, roppant fontos lesz a következő év, hiszen négy évre előre meghatározza a vajdasági magyarok mozgásterét. "Fontos, hogy folytatni tudjuk, amit elkezdtünk, hogy a magyar közösség jelen legyen az őt érintő döntések meghozatalánál továbbra is" - húzta alá.

Megkezdődtek a tárgyalások a PNL, a PSD, az RMDSZ és a kisebbségek frakciója között

2021. november 9. – maszol.ro, transindex.ro

Megkezdődtek kedden a parlamentben a kormányalakítási tárgyalások a Nemzeti Liberális Párt (PNL), a Szociáldemokrata Párt (PSD), az RMDSZ és a nemzeti kisebbségek frakciója között. A tárgyalódelegációkat a pártelnökök vezetik: Florin Cîțu, Marcel Ciolacu és Kelemen Hunor. A PNL küldöttségében a négy alelnök, Lucian Bode, Rareș Bogdan, Iulian Dumitrescu és Gheorghe Flutur, illetve Dan Vîlceanu főtitkár vesz részt. Kelemen Hunor RMDSZ-elnököt a két frakcióvezető, Cseke Attila és Csoma Botond kísérte el a tárgyalásokra. A PSD delegációjának tagjai: Marcel Ciolacu pártelnök, Sorin Grindeanu és Gabriela Firea első alelnökök, Paul Stănescu főtitkár és Mihai Weber képviselő. A tárgyalásokon a nemzeti kisebbségek frakciójának részéről Varujan Pambuccian frakcióvezető vesz részt.

Megfellebbezte az EMNP és MPP pártfúzióját elutasító bírósági ítéletet az EMSZ

2021. november 9. – maszol.ro

Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és a Magyar Polgári Párt (MPP) egyesüléséből létrejött Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) új pártként való bejegyzését elutasító bírósági ítéletet a megadott határidőn belül megfellebbezték a szervezet vezetői, most már az igazságszolgáltatáson múlik, hogy mikor tűzik ki a másodfokú tárgyalást. Az EMSZ október 24-i közleményében tudatta, hogy kézhez kapta a két szervezet fúzióját elutasító bírósági ítélet indoklását és e szerint azért nem jegyezhető be az új politikai alakulat, mert magyarul is szerepel az elnevezése. Az EMSZ már akkor jelezte, hogy abszurdnak tartja ezt az érvet, és megtámadja a döntést. „Hogyha nem ismernék a romániai viszonyokat, azt is mondhatnánk, hogy ez egy komolytalan dolog, mert a két alapító párt esetében is mind a két megnevezés kétnyelvű, sőt a néppárt esetében a magyar van elől – mondta a Maszolnak Csomortányi István EMNP-elnök, az EMSZ társelnöke. – Tíz évvel ezelőtt így lehetett bejegyezni egy szervezetet, most, 2021-ben pedig azzal jönnek, hogy nem lehet kétnyelvű egy pártnak a neve. Ez nevetséges!”

„Ne politizáljuk át a közigazgatást” – az EMNP elnöke lett Ilie Bolojan Bihar megyei tanácselnök kisebbségügyi tanácsosa

2021. november 9. – maszol.ro

Kisebbségi ügyekben illetékes tanácsosnak nevezte ki Csomortányi Istvánt, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) elnökét Ilie Bolojan, a Bihar megyei önkormányzat elnöke. A nemzeti liberális párti (PNL-s) eljáró már nagyváradi polgármesteri mandátuma idején is néppárti tanácsost alkalmazott maga mellé Zatykó Gyula személyében, most tehát ezt a gyakorlatot folytatta tanácselnöki tisztségében is. Az RMDSZ, amely az előző ciklusban a Bihar megyei önkormányzat vezetőjét adta, provokációnak tartja, hogy a néppárt politikusát vette maga mellé a tanácselnök. Erről a helyzetről és a feladatairól kérdezték Csomortányi Istvánt, aki elmondása szerint november 2-ától látja el a tisztséggel járó feladatokat.

Politikai elemző: a román pártok megtanulták már, hogy jó közel tartani az RMDSZ-t

2021. november 9. – maszol.ro

Ha a Nemzeti Liberális Párt (PNL) teljesíti a Mentsétek meg Romániát Szövetségnek (USR) azt a feltételét, hogy ne Florin Cițu legyen a miniszterelnök, és helyreáll a jobboldali kormánykoalíció, akkor a közvélemény joggal tehetné fel a kérdést: ha a liberálisok végül mégis képesek voltak megtenni ezt a lépést, akkor mi haszna volt ennek a több mint kéthónapos politikai cirkusznak? Többek között ez is a magyarázata George Jigău politológus szerint annak, hogy a PNL végül a PSD-vel kezd kormányalakítási tárgyalásokat. Az elemző ugyanakkor elmondta: az RMDSZ azért maradhat továbbra is kormányon, mert a román pártok megtanulták, hogy „jó közel tartani” a magyar érdekvédelmi szervezetet.

Kelemen Hunor: a parlament 18-án szavazhat az új kormány beiktatásáról

2021. november 9. – maszol.ro

Kelemen Hunor szövetségi elnök reményei szerint november 18-án a parlament megszavazza a kormány beiktatását. A politikus a Nemzeti Liberális Párt (PNL), a Szociáldemokrata Párt (PSD) és az RMDSZ kormányalakítási tárgyalásainak első fordulójáról számolt be kedden a parlamentben a sajtónak. Kelemen Hunor elmondta, a találkozón körvonalazódott a kormány megalakításának menetrendje, amely szerint november 17-én véleményezik a szakszervezetek a miniszterjelölteket, és 18-án szavaz a parlament a kabinet beiktatásáról.

Székelyföldről is sokan jelentkeztek a gazdaságfejlesztési mentorprogramra

2021. november 9. – szekelyhon.ro

A Pro Economica Alapítvány, mint az Erdélyi Gazdaságfejlesztési Program lebonyolítója a Magyar Kormány Nemzetpolitikai Államtitkárságának erdélyi partnereként másodszor is meghirdette az Erdélyi Mentorprogramot. A tavaszi kiadáshoz hasonlóan most is sokan érdeklődnek az online esemény iránt. Kozma Mónika, a Pro Economica Alapítvány elnöke a Székelyhonnak elmondta: hasonlóan magas az érdeklődők létszáma a járványhelyzet ellenére is az online esemény iránt. Eszerint, hasonlóan a tavaszi képzéshez, majd egy-egy mentorra két, vagy akár három mentorált is jut, hiszen mentoráltak majdnem százan jelentkeztek.

Szövetség: Ukrajna mennyire veszi komolyan az EU-hoz való csatlakozást?

2021. november 9. – ma7.sk, bumm.sk, felvidek.ma

A Szövetség elnökét hivatalosan sem az ukrán fél, sem a szlovák külügyminisztérium nem tájékoztatta arról, hogy az ukrán határrendészeti szervek november 3-án miért tartóztatták fel az ukrán határon. "Nem hivatalos forrásokból származó információk szerint Forró Krisztián ukrainai kitiltásának oka egy korábbi rövid videó közzététele, amelyben a kárpátaljai magyarokat arra biztatja, hogy a helyhatósági választásokon a saját, magyar pártjukat támogassák" - áll a Szövetség lapunkhoz eljuttatott közleményében. "Ez számunkra

teljességgel elfogadhatatlan. Ilyen gondolkodás mentén legközelebb akár egy bártfai vagy eperjesi ukrán nemzetiségű szlovák állampolgár beutazását is megtilthatnák Ukrajnába, ha nemzettársait az ukrainai ukrán pártokra való voksolásra biztatná a közösségi médiában" - fogalmaz a párt nyilatkozata.

Közel száz településvezető írta alá a Szövetség petícióját a Besztercebányai Kerületi Bíróság megtartásáért

2021. november 9. – ma7.sk, bumm.sk, felvidek.ma

A Besztercebányai kerülethez tartozó Losonci, Nagykürtösi, Rimaszombati és Nagyrőcei járás polgármesterei, a régió megyei képviselői közösen fejezték ki tiltakozásukat Mária Kolíková miniszter és az igazságügyi tárca egyes bíróságok összevonására vonatkozó tervét szemléltető térkép utolsó, harmadik változata ellen. A tiltakozás kezdeményezői 50 aláírást szerettek volna összegyűjteni a terv megakadályozása érdekében, amit két nap alatt sikerült megduplázniuk. Agócs Attila, Fülek polgármestere, megyei képviselő, a tiltakozás egyik kezdeményezője szerint a sikeres aláírásgyűjtés mögött az áll, hogy a déli járások polgármestereinek nem kellett magyarázgatni, mivel járna az, ha az embereknek a fellebbviteli bírósági eljárásokra az ország másik végébe, egészen Zsolnára kellene utazniuk. „A megye legdélebbi települései a Nagykürtösi, Losonci, Rimaszombati és Nagyrőcei járásban Zsolnától mintegy 200 kilométer távolságra vannak.

Megújul a somoskői vár

2021. november 9. – ma7.sk

Idén először folyt dokumentált feltárás Somoskő várában. A Füleki Vármúzeum régészeit Sátorosbánya önkormányzata bízta meg azzal, hogy végezzenek feltárást a vár északi ágyútoronyában, amely Titton Viktória igazgatónő felügyelete mellett zajlott. A somoskői vár 2016-ban került Sátorosbánya község tulajdonába. Azóta csupán kisebb biztonsági munkálatokat végeztek a várban, egészen mostanáig. Az önkormányzat ugyanis sikeresen pályázott a kulturális minisztérium Újítsuk meg a házunkat! elnevezésű felhívására, melynek köszönhetően elkezdik a vártorony falainak rekonstruálását. A falak statikai állapota mostanra kritikussá vált, és Besztercebánya megye támogatásának köszönhetően megnyitjuk a negyedik emeletet is, amely ez ideig zárva volt a nyilvánosság előtt. Az ünnepélyes átadóra várhatóan a jövő évben kerül sor – mondta el Peter Badinka polgármester, hozzátéve: a munkaügyi hivatalnak köszönhetően az állagmegóvó munkák elvégzésére öt főt tudtak alkalmazni. Az önkormányzat tervei között szerepel, hogy a fedett toronyban a feltárt leletekből kiállítást hozzanak létre.

Az emlékezés az emberi létezés biztosítéka

2021. november 9. – Magyar Szó

Zentán ma este gyertyás felvonulással egybekötött kegyeletteljes megemlékezést tartottak az 1944 őszen elkövetett magyarelles atrocitások áldozatainak emlékére. A Szent István-kápolnában megtartott gyászmise után az egybegyűltek égő gyertyákkal a kezükben vonultak a Tisza-parton lévő emlékhelyhez, az ártatlan áldozatok egykori vesztőhelyére, amelyet 2007 óta egy kopjafa jelöl. A 77 évvel ezelőtti tragikus eseményekről Homolya Ákos, Zenta község tanácsának a tagja emlékezett meg.

A Magyar Szórvány napja Muzslyán

2021. november 9. – Magyar Szó

A Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség a Magyar Nemzeti Tanáccsal közösen hatodik ízben szervezi meg a magyar szórvány napját a Vajdaságban: az idén november 14-én, vasárnap 17.00 órai kezdettel Muzslya ad otthont az ünnepségnek, amely egy jeles évfordulónak is köszönhető, hiszen a trianoni békediktátum megkötését követően 1921. március 29-én, elsőként az immáron határon túli magyar területeken Nagybecskerekén alakul meg művelődési egyesület: a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület.

Kerekasztal-beszélgetés Trianonról a Rákóczi-főiskolán

2021. november 9. – Karpatalja.ma

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) tizennyolcadik alkalommal szervezi meg a Magyar Tudomány Ünnepe országos és határon túli rendezvénysorozatot november 3–18. között. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola idén több programmal is csatlakozott a kezdeményezéshez. A Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék, valamint a Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont a Trianon 100 MTA-Lendület Kutatócsoport részvételével szervezett szakmai kerekasztal-beszélgetést november 9-én.

Kopp-Skrabski-díjat kapott Sipos József

2021. november 9. – Karpat.in.ua

A magyarországi Három Királyfi, Három Királyné Mozgalom idén ötödik alkalommal ítélte oda a Kopp-Skrabski-díjat azon személyek számára, akik – amint fogalmaznak - mindent megtesznek az egészséges társadalomért, támogató közösségek létrejöttéért, a családbarát szemlélet népszerűsítéséért. Az egyéni és házaspároknak szóló díj mellett idén már tudományos Kopp-Skrabski-díjat is osztottak, ezzel tisztelegve a névadók és mozgalomalapítók, Kopp Mária és Skrabski Árpád társadalomkutatói munkássága előtt. További újítás volt, hogy közönségdíjat is kiosztottak, amelyet Sipos József, Tiszakeresztúri Református lelkész, a Kegyes Jótékonyasági Alapítvány elnöke kapott meg.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2021. november 9. – Kossuth Rádió

A szlovák államfő, Zuzana Caputová jóváhagyta a kisebbségi nyelvek használatáról szóló törvénymódosítást. Ez azt jelenti, hogy a szlovák mellett a kisebbségek nyelvén is fel lehet majd tüntetni a helységneveket az útirányjelző táblákon. A törvénymódosítást októberben hagyta jóvá a szlovák parlament, és az államfői jóváhagyás után január elsején lép hatályba. A magyarok által lakott Nagyszombat megye hogyan készül a törvény végrehajtására? A megye magyar alelnökét, Berényi Józsefet kérdeztük.

Nem korlátoznák a román államfő hatáskörét, hanem egyensúlyba hoznák a megválasztási móddal. Ugyanis az elnököt a parlament választaná meg - az RMDSZ elképzelése szerint. Ez is része annak az alkotmányos reform-tervnek, amellyel az RMDSZ beszállna a liberális-szocialista nagykoalícióba. "Ennek csak akkor és csak azért van értelme, ha alkotmányos reformokat lehet végrehajtani – a parlamentáris köztársaság bevezetése egy ilyen fontos cél lehet –, a Szövetség ugyanakkor ragaszkodik ahhoz, hogy az alkotmányos reform megteremtse az igazságszolgáltatás függetlenségének valós feltételeit" - ezt közleményben tudatta az RMDSZ. A részletekről Csoma Botondot a RMDSZ képviselőházi frakcióvezetőjét kérdeztük.

Kisebbségi ügyekben illetékes tanácsosnak nevezte ki Csomortányi Istvánt, az Erdélyi Magyar Néppárt elnökét a Bihar megyei önkormányzat vezetője, Ilie Bolojan (ejtsd: Ilije Bolozsán). A nemzeti liberális párti előljáró már nagyváradi polgármesteri mandátuma idején is néppárti kisebbségi tanácsost alkalmazott Zatykó Gyula személyében, most tehát ezt a gyakorlatot folytatta tanácselnöki tisztségében is. Milyen feladatai lesznek a jövőben mint kisebbségi tanácsosnak? - erről kérdeztük Csomortányi Istvánt.

Az egri vár mintájára kulturális és látogatóközpontot, azaz igazi idegenforgalmi attrakciót szeretnének kiépíteni a dévai várban. A Maros parti város magyar anyanyelvű alpolgármestere Kómíves Kelemen falai között mesélt fejlesztési tervekről, a magyar gyerekek által látogatott, és jelenleg jelenléti oktatással működő iskoláról, büszkeséggel említi a falai között tanuló Csaba testvér gyerekeit, és kevésbé büszkén az egyre fogyó magyar közösséget. Interjúnk Déván Pogocsán Ferdinánd Zoltán alpolgármesterrel készült.

Tizenöt Tehetségpontban kezdte meg 11. tanévét a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány. A cél továbbra is az általános- és középiskolás tehetséges gyerekek felkarolása, segítése és fejlesztése az esélyegyenlőség jegyében. Váradi Natália a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány irodaigazgatója beszélt arról is, hogy a már meglévő nyolc tehetségpont idén 15-re bővült, így illeszkednek az újonnan létrejövő, kistérségek szerinti felosztáshoz.

Május végén hirdette meg a Magyar Nemzeti Tanács Magyarország Igazságügyi Minisztériuma támogatásával a jogázhallgatói ösztöndíját. Az érdeklődés igen nagy volt a 12 meghirdetett ösztöndíjra, ezért 17-re bővítették az ösztöndíjasok számát. A Magyar Nemzeti Tanács az ösztöndíjak mellett más módon is segíteni kívánja a fiatal joghallgatók előrehaladását, ezért szombaton kiegészítő előadást szerveztek a számukra. Várady Tibor és Pásztor Bálint jogászok, egyetemi tanárok tartottak nekik órákat.

Bő száz év után sem hagyhatjuk veszni I. világháborús emlékeinket a külhoni magyarok által lakott régiókban sem! Ezzel ugyanis adósságot törlesztünk! - vallja Molnár Tibor, a zentai történelmi levéltár fő levéltárosa, az I. világháború délvidéki magyar veszteségeinek vezető kutatója, akinek eddig hat könyve jelent meg a témáról. Részlet következik a vele készült beszélgetésből, amely teljes egészében Nagyok c. műsor ma esti adásában hangzik el.

Határok nélkül

2021. november 8. – Kossuth Rádió

Nagy az egójuk, de eddig semmit nem tettek le az asztalra – címmel közöl elemzést a Hospodárske noviny szlovák gazdasági lap online változata az egyesített magyar párt, a Szövetség megalakulása kapcsán. A lapnak is feltűnt, hogy az utóbbi közvéleménykutatások szerint a párt bekerülne a szlovák parlamentbe.

Két hét kényszervakáció után ma visszatért a tanintézményekbe a diákok egy része Romániában. Az oktatási minisztérium rendelkezése értelmében az intézmény személyzetének átoltottsági aránya a kritérium, ahol eléri a 60 százalékot, jelenléti oktatással tanítanak, ahol ennél alacsonyabb, ott valamiféle távoktatást alkalmaznak. A Romániai Magyar Pedagógus Szövetség igazságtalannak és méltánytalannak tartja a pedagógusoknál alkalmazott intézkedést.

Bihar megyében a 202 iskolából, magyar nyelven 32 intézményben tanítanak. Mi a helyzet ezekben az iskolákban? Hol indult el a tantermi oktatás, és hol nem? Erről érdeklődtünk a megyei főtanfelügyelő-helyettestől, Kéri Hajnaltól.

Beregszászon ma ünnepelték a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola fennállásának 25. évfordulóját. Az ünnepségen köszöntőt mondott Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, aki hangsúlyozta, hogy a mindenkori magyar kormány kötelessége támogatni a kárpátaljai magyar nyelvű felsőoktatást. A beregszászi főiskola biztos pontja és alappillére a helyi magyar közösségnek.

Az ötvenhatos forradalom leverésének napjához igazodva a Nagy Imre Társaság és az '56-os Műhely Civil Szervezet 14. alkalommal szervezte meg történelmi vetélkedőjét Szabadkán. Idén nagyon sokan vettek még részt a versenyen, a diákok tudása is évről évre egyre nagyobb.

A magyar líra legelégikusabb poétájának tartják az aradi születésű Tóth Árpádot, aki kisgyerekként elkerült szülővárosából Debrecenbe. Aradon azonban ápolják emlékét, és próbálják a köztudatban tartani, hogy ott látta meg a napvilágot. November 7-én, vasárnap volt halálának 93. évfordulója. Összeállításunkban Tóth Árpád aradi emlékezetéről hallunk.

Néhány unitárius teológus és egyházi vezetők részvételével tartották meg Déván a 23. Dávid Ferenc emlékzarándoklatot. A dévai vár falai között mártírhalált halt egyházalapítónak emléket állító várjátékot és az istentiszteletet a közmédia stábja rögzítette, amelyet a világ magyarjai november 21-én láthatnak a Duna Televízióban. Tudósítónk a helyszínen követte végig az ünnepséget. Összeállításában elsőként Koppándi Zoltán unitárius lelkészt halljuk.